

פרשת ויצא תש"פ – למה האימהות היו עקרות?

- 1. בבא בתרא קסד:** שלש עבירות אין אדם ניצול מהן בכל יום: הרהור עבירה, ועיון תפלה, ולשון הרע – **תוספות:** שאין שום אדם יכול לכוון בתפלתו היטב. והכי אמר בירושלמי: אמר ר' מתניה אני מחזיק טובה לראשי שכשאני מגיע לתפילת מודים הוא כורע מעצמו [שאני עסוק במחשבות אחרות].
- רמב"ם הלכות תפילה א:** אין מניין התפלות מן התורה ואין נוסח התפלה מן התורה .... חיוב מצוה זו שיהא ... מגיד שבחו של הקב"ה ואחר כך שואל צרכיו ... אם היה רגיל מרבה בתחנה ובקשה ואם היה ערל שפתים מדבר כפי יכולתו. וכיון שגלו ישראל בימי נבוכדנצר הרשע התערבו בפרס ויון ... והייתה שפת כל אחד מעורבת מלשונות הרבה וכיון שהיה מדבר אינו יכול לדבר כל צורכו בלשון אחת אלא בשיבוש ... וכיון שראה עזרא ובית דינו כך עמדו ותקנו שמנה עשרה ברכות על הסדר.
- ליקוטי תורה במדבר לב,ד:** מדאורייתא אין צריך כי אם קריאת שמע ומעט תפלה כמו במקדש ראשון שלא התפללו יותר מזה... [ולמה] תקנו התפלה וברכותיה שכולה שבחי אלוקים פעמים הרבה?
- 2. פסיקתא כ:** שבע עקרות הן: שרה, רבקה, רחל, לאה, אשת מנוח, חנה וירושלים [עקרה בגלות].
- טללי אורות רסז בשם המגיד מדובנא:** רצה הקב"ה כי בני ישראל יהיו מיוחדים רק אחרי האבות והאימהות הקדושים ולא אחרי אבותיהם הרשעים של אבותינו. משום כך, כל מי שהיה בן רשע, עשה אותו הקב"ה עקר ובכך **נפסק ממנו כוח התולדה שקיבל מאביו** ואחר כך העניק לו הקב"ה כוח **מחדש מכוח הנס** ונמצא שלא מכוח אביו ואמו הוליד, שהרי **לא קיבל מהם כוח זה**.
- יבמות סד,א:** מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים. **תנחומא תולדות ט:** אמר הקב"ה: עשירות הן, נאות הן, אם אני נותן להם בנים אינן מתפללות לפני.
- הנצי"ב מוולוז'ין הרחב דבר במדבר כג:** אפילו בזמן שהקב"ה רוצה להשפיע טובה ואין השעה צריכה לעורר רחמי שמים, מכל מקום רצונו יתברך שיתפללו מקודם. וראיה לזה מתפילת אליהו על הגשמים, שלאחר שה' הקדים הבטחתו ואמר "לך הראה אל אחאב ואתנה מטר על פני האדמה", והלך והוריד אש מהשמים וקידש שם שמים, אחרי כל זה הוצרך לעלות אל ההר להתפלל על הגשם.
- ספר העקרים ד,יח:** מה שגרם לאנשים לפקפק בתועלת התפילה ... וזה שהם אומרים שלא יימלט הדבר מחלוקה: או שנגזר מה' טוב מסוים על אדם או שלא נגזר, אם נגזר - אין צורך בתפילה ואם לא נגזר - איך תועיל התפילה לשנות רצון ה'? לגזור עליו טוב לאחר שלא נגזר?!
- 3. שולחן ערוך סימן צח:** המתפלל צריך שיכוון בליבו פירוש המלות שמוציא בשפתיו - **ויחשוב כאלו שכינה כנגדו!**. ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתישאר מחשבתו וכוונתו זכה בתפלתו ויחשוב כי אילו היה **מדבר לפני מלך בשר ודם** היה מסדר דבריו ומכוון בהם יפה לבל יכשל וקל וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חוקר כל המחשבות.
- ליקוטי שיחות ב/112:** אין אומרים 'בקשה' אלא 'תפילה' ויש בין המושגים הבדל מהותי: 'תפילה' היא כמו שאמרה רחל "נפתולי אלקים נפתלתי" [וברש"י: מלשון חוטים ופתילים שנמשכו ביני ובין אחותי, וכך התפילה היא 'תפילה' שנמשכת מהאדם עד ה', וכן נאמר במשנה כלים פ"ג: 'הטופל כלי חרס' שהוא מחבר שכבת עפר אל הכלי]. שכן לכל יהודי יש נשמה הקשורה עם הקב"ה, אך הנשמה מוכרחת להתקשר עם ענינים גופניים כמו אכילה, שתיה וכיוצא בזה ובאותו זמן נחלשת התקשרותה עם הקב"ה. ולכן נקבעו זמנים מיוחדים לתפילה כדי **לחדש ולחזק את הקשר עם הקב"ה**.
- ליקוטי תורה במדבר לב,ד:** ומדאורייתא אין צריך כי אם קריאת שמע ומעט תפלה כמו במקדש ראשון שלא היו מתפללים יותר מזה, לפי שהיה שכלם בהיר בשחקים כל היום לראות ולהבין פלאות אין סוף ברוך הוא, אבל אנשי כנסת הגדולה בתחילת בית שני ראו שנתמעטו השכלים והתקרבו הלבבות אל החומר על כן תקנו התפלה וברכותיה שכולה סיפורי שבחי אלוקים פעמים הרבה.
- אגרות קודש יח/קכו:** במענה למכתבו בו כותב אודות התפלה שלו ומצב רוחו הקשור בזה ואיך שזה פועל צמצום הפרנסה שלו וכו'. שמענו סיפור מכ"ק מורי וחמי דמנהג חסידים הראשונים שהיו **מחלקים התפלה לכמה חלקים**. זאת אומרת שההתבוננות בעניינים ובכוונת פירוש המלות היו מחלקים לכמה ימים, באופן שבמשך כשבוע או שבועיים היו גומרים פירוש המלות פעם אחת ואחר כך חוזר חלילה.